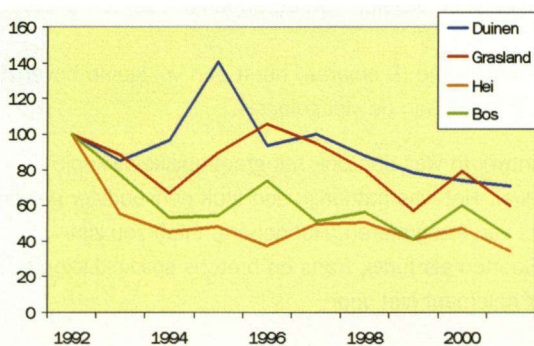

Meten is weten?

tekst: Calijn Plate & Chris van Swaay

Al sinds 1990 worden vlinders geteld in het Landelijk Meetnet Dagvlinders. Verspreid over het hele land liggen routes verdeeld over alle biotopen. Alle waarnemingen samen vertellen ons van jaar tot jaar hoe het met de vlinders gaat. Samen met het CBS werkt De Vlinderstichting deze gegevens uit.

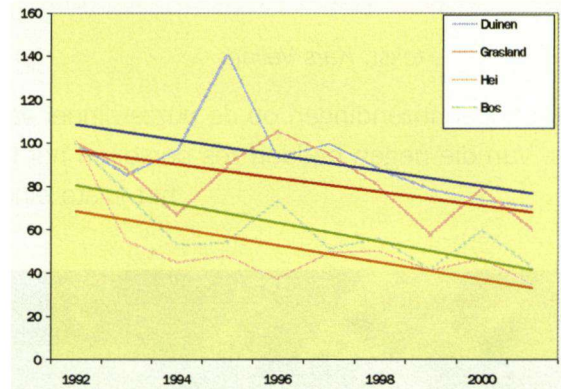
Figuur 1

Wat kunnen we nu zeggen over de vlinders na al die jaren tellen? Meestal is het antwoord dat het niet zo best gaat, maar dat het per soort wel kan verschillen (zie vorige nummer van Vlinders). Zo doet het bruin zandogje het beter dan de heivlinder. Maar hoe ziet het er uit als we alle vlinders samen nemen? Kunnen we dan iets zeggen over de vlinderstand in Nederland? Doen de vlinders in de bossen het beter dan op de hei?

In figuur 1 staat het resultaat van de laatste tien jaar van het meetnet voor de vlinders van de duinen, heide, bossen en graslanden. Wat meteen opvalt is dat de lijn van de duinen het hoogst ligt en van de heide het laagst. Dus ten opzichte van 1992 gaat het met de vlinders van de duinen duidelijk beter dan met de vlinders op de hei. De graslanden en de bossen liggen ertussenin.

Figuur 2 laat de trendlijnen zien. Dit zijn rechte lijnen die de gemiddelde verandering weergeven over de hele periode. Opvallend is dat deze lijnen allemaal evenwijdig aan elkaar lopen. De conclusie die hieruit getrokken kan worden is dat in de laatste tien jaar de vlinders, waar je ook bent, even hard achteruithollen. Maar in de duinen zijn er veel meer vlinders.

Maakt het dan helemaal geen verschil welke vlinders je telt? Het verschil zit in de Rode Lijst. Op deze lijst staan zogenaamde aandachtsoorten, soorten die zeldzaam zijn en bedreigd en die daarom extra bescherming nodig hebben. Deze aandacht-

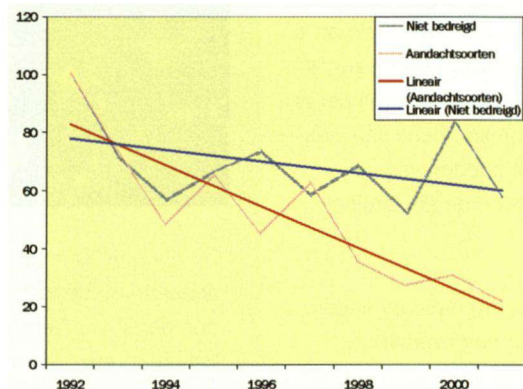
Figuur 2

soorten gaan sterker achteruit dan de soorten die algemener zijn en (nog) niet bedreigd (figuur 3).

Met de aandachtsoorten gaat het al jaren slecht, daarom heten ze ook zo en daarom hebben ze extra aandacht nodig. Kennelijk is het ondanks verschillende soortbeschermingsplannen en beheermaatregelen nog niet gelukt om het tij te keren.

De vlinders gaan dus overall even hard achteruit, in de duinen niet minder dan op de heide. Er is één groot verschil: de zeldzame en bedreigde soorten gaan sterker achteruit dan de algemenere soorten.

Hoe dat komt? De aandachtsoorten stellen natuurlijk hoge eisen aan hun leefomgeving. Daaraan wordt duidelijk op veel plekken nog niet voldoende gedaan, zodat ze achteruit blijven gaan. Met onze gewone soorten gaat het ook bergafwaarts. Doordat deze wat minder kritisch zijn kunnen ze wel op meer plekken terecht, maar ook daar nemen de aantallen af. Over het precieze waarom weten we helaas nog te weinig. Genoeg werk voor ons allen om ons in te zetten om het tij te keren. Doet u mee?

Figuur 3